

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 111 (122)

Olsztyn, Czwartek 16 Maja 1946 r.

Rok II

Z Waszej krwi i naszego trudu powstaje nowa Polska Ludowa

Demokratyczny Olsztyn złożył manifestacyjną posmiertną hołd
Zbigniewowi Kozłowskiemu — ofierze faszystowskich bandytów

Kirem i czerwienią okrył się wczoraj plac Nowotki w Olsztynie. Opuszczony do pół masztu i przewiązany krepą czerwony sztandar na gmachu Woj. Komitetu PPR świadczył, iż odszedł jeden z tych, którzy nade wszystko umiłowali Wolność i Demokrację.

Tłumy zaległy plac. Przybyli tu dowódcy broni zmarłego, współpracownicy na niwie partyjnej, przedstawiciele stronnictw politycznych, przedstawiciele młodzieży, organizacji społecznych i zawodowych, przybył cały demokratyczny Olsztyn, by oddać ostatni hołd bojownikowi nowożytnemu — Zbigniewowi Kozłowskiemu.

Pada komenda: »Prezentuj bronie!« Rozbrzmiewają dźwięki Międzynarodówki. Z gmachu, poprzedzana plutonem honorowym M.O. wnoszą trumnę, okrytą szkarłatnym sztandarem. Na niej furażerka. Do trumny zbliża się gen. Kontrym.

— W imieniu Nacz. Dowództwa WP dekoruje ppor. Kozłowskiego krzyżem Walecznych.

Przy dźwiękach marsza żałobnego kondukt rusza. Czoło otwierają orkiestra wojskowa i kompania honorowa WP. Za nią wieniec od wojska, stronnictw politycznych, organizacji społecznych, zawodowych i młodzieżowych, kół powiatowych i miejskich PPR.

Małe dziewczynki niosą poduszki ozdobione zmarłego, czerwone poduszki przewiązane krepą. Na nich kwiaty szkarłatnych tulipanów.

Obrady 4 ministrów odroczone do 15 czerwca

Paryż, 16.5 (PAP). Na wczorajszym popołudniowym posiedzeniu ministrów spraw zagranicznych zdecydowano odroczyć obrady do 15 czerwca. W międzyczasie obradować będą zastępcy ministrów.

Wczorajsze posiedzenie poświęcono sprawom Niemiec.

576 fabryk czynnych na Ziemiach Odzyskanych

Warszawa, 16.5 (PAP). Wobec obecnej na Ziemiach Odzyskanych czynnych już jest 576 zakładów przemysłowych, zatrudniających łącznie 50.000 robotników. Przemysł drzewny otrzymał pierwsze zamówienie dla Anglii na sumę 50 mil. zł. (meble biurowe).

Trumnę, otoczoną szpalarem wojska i M.O., niosą najbliżsi współpracownicy zmarłego — słuchacze III kursu Szkoły Partyjnej w Olsztynie.

Za trumną zdejają woj. dr. Robel, gen. Kontrym, ob. Dura, przew. WRN, wicewoj. pplk. mgr. Koral, pplk. Szlaskowski, mjr. Małecki i inni przedstawiciele władz państwowych, samorządowych i politycznych. Liczne poczty sztandarowe poprzedza orkiestra kolejowa.

Imponujący kondukt, wyciągnięty węzłem długości 2,5 km., przechodzi ulicą Stalina, po przez Plac Wolności, 1-go Maja. Partyzantów, kierując się na cmentarz św. Józefa.

Na cmentarzu

U stóp cmentarnej kapliczki, nad otwartą mogiłą ustawiają się poczty sztandarowe, stają pod bronią warty honorowe wojska i Mil. Obywatelskiej.

Tłum wypełnia wszystkie alejki i ścieżki cmentarza. Głowa przy głowie, a nad falującą masą ludzką czerwone sztandary robotnicze, zielone chłopskie, hasła i transparenty.

Na mównicę wchodzi ob. Lange. Mówi o śmierci na posterunku, o śmierci dla idei, o tysiącach bojowników o Demokrację, których nie zstraszą faszystowskie metody kuli i terroru.

— Luki wypełnią nowi członkowie — stwierdza ob. Lange. — Nad tą mogiłą przysięgamy, że dzieło nasze, dzieło walki o Demokrację doprowadzimy do zwycięskiego końca.

Przemawia sekr. Woj. Kom. PPR ob. Kalinowski.

Przez sześć lat hitlerizm nie zdołał zniszczyć naszego narodu. Dziś rodzimy faszyzm okazał się wdzięcznym uczniem okupantów. Metodą walki z za węgla, metodą terroru i kuli walczy z awangardą ludu polskiego, czyha na niepodległość Polski Ludowej, usiłuje przekreślić krwią bratnią zdobycze polskiego świata pracy.

7 tysięcy bojowników demokracji zginęło od kul reakcji, która oparcie swe znajduje w kłicie, siedzącej u góry jednej z partii politycznych.

— Nie załamał nas terror sanacji sprzed 1939 r., nie załamała nas bestia hitlerowska — mówi ob. Kalinowski. — Potrafimy i dziś rozprawić się z zakapturzonymi przedstawicielami zgasłego świata.

— Mamy do wyboru dwie drogi: jedna — ku Polsce demokratycznej, wolnej i szczęśliwej, Polsce dobrobytu i druga ku Polsce PSLu, wstecznicstwa, koltunerii, faszyzmu, endecko-

oenerowskiej reakcji. Pierwsza — to droga czterech stronnictw demokratycznych, druga — droga, którą kroczy PSL, prowadząc kraj do kłęski, do powtórzenia okresu sprzed 39 roku.

Mówca podkreśla znaczenie czerwcowego referendum, które będzie odpowiedzią całego narodu na zakusy sprzyśnionej reakcji:

— Miliony demonstrowały w dniu 1-go Maja. Te same miliony zacinają pięści — kończy ob. Kalinowski — i dopomoga Rządowi do rozgromienia band niedobitków faszystowskich.

W imieniu bratniej PPS zabiera głos ob. Swidowski, wyrażając współczucie dla partii, która w zmarłym traci jednostkę nieprzeciętną, bojownika oddanego sprawie klasy robotniczej.

PPS pójdzie razem z PPR wspólną drogą, aż do zwycięstwa. Mimo prób rozbicia jedności narodowej przez czynniki reakcyjne, mimo mordów i terroru ze strony faszystowskich band NSZ.

Red. Murawa przemawia z ramienia Str. Ludowego, podkreślając straty, jakie ponosi obóz postępowej demokracji polskiej w walce z tymi, którzy służą obcym interesom. Mogiły najlepszych synów nie zawrócą jednak narodu polskiego z drogi raz obranej.

— Z waszej krwi, a naszego trudu — stwierdza mówca — powstanie Polska taka, o jaką walczyliśmy, Polska wolna i sprawiedliwa, Polska ładu i porządku.

W imieniu Stronnictwa Demokratycznego prok. Malinowski składa przyrzeczenie, że obóz demokracji polskiej zdwoi wysiłki w dziele budowy wolnej i niepodległej, potężnej Polski.

Ob. L. Dura przemawia, jako przewodniczący, z ramienia Mazurskiej WRN, podnosząc fakt, że nie udało się pewnej kłicie ludzi w Polsce zawrócić terrorem koła historii:

— W imieniu społeczeństwa ziemi Warmijsko-Mazurskiej składam hołd poległemu Bohaterowi i wyrażam głęboką wiarę, że dokona się takie zjednoczenie narodu, które udaremni złym, wrogim siłom atak nie tylko na życie nasze, ale na rzecz o wiele droższą, na wolność naszą.

W imieniu mas chłopskich zrzeszonych w Zw. Sam. Chłopskiej, mówi ob. Burski, domagając się likwidacji band, nasilenia akcji organów Bezpieczeństwa w celu jak najrychlejszego wprowadzenia ładu i porządku, atmosfery sprzyjającej twórczej pracy polskiego chłopca.

W imieniu b. więźniów politycznych hitlerowskich więzień i obozów zabiera głos ob. Rychlik, ślubując, że mogiły nie załamią tych, którzy chcą Polskę budować własną pracą, własnymi rękami.

Słowa mówców zapadają głęboko w duszę. Otwarta mogiła wzrusza swym tragizmem. Oto nowa ofiara z rąk kainowych. Tłum reaguje żywo, daje upust swym uczuciom, gdy w imieniu PSL na przemawia ob. Leyk.

Potężne: »precz z trybuny, precz z protektorami band leśnych NSZ«, zmusza ob. Leyka do opuszczenia mównicy.

Panuje znów cisza, gdy w imieniu wojska mówi kpt. Seyda o wojnie, która się jeszcze nie skończyła, o wojnie z tymi, którzy łączą się z wszelkiego gatunku i rodzaju reakcją, popierają morderców, zachwycają się Churchilllem, gdy ten odmawia nam prawa do Ziemi Zachodnich:

— Wojsko Polskie stać będzie na straży nie tylko granic, ale i ładu wewnętrznego — stwierdza donośnie kpt. Seyda.

W imieniu PPR ob. Kalinowski dziękuje wszystkim przybyłym za wzięcie udziału w manifestacyjnym pogrzebie Zbigniewa Kozłowskiego.

— Spij spokojnie, towarzyszu. — kończy ob. Kalinowski, — śmierć twoją pomści Partia.

Przy dźwiękach hymnu państwowego trumna ze zwłokami bojownika Demokracji zostaje opuszczona do grobu. Głucho w głąb spadają pierwsze grudki ziemi. Chylą się w ostatnim holdzie sztandary. Orkiestra gra „Międzynarodówkę“. Las niesie echo salw pożegnalnych. Płyną dźwięki „Czerwonego Sztandaru“.

Na mogile delegacje składają wieniec. Grób niknie pod nawalą zieleni i kwieciami, rośnie, potężnieje. Krwawe wstęgi wienców spływają wdół, obejmując grób, wplątane w biel i zielen. (g).

S u b s k r y b c j a

Pozyczki Odbudowy

TRWA

Spieszmy do kas
wnieść swój udział

w wielkim dziele wydzwignięcia
Polski ze zniszczeń wojennych

Z sali teatralnej

Koncert Toli Mankiewiczówny

Urzekł nas wszystkich — ludzi Olsztyna, a w przeszłości warszawiaków, wilnian, lwowian, poznaniaków i td., nieodparty czar piosenki i osobowości Toli Mankiewiczówny.

Artystka, która po długich latach wojny, poprzez tragiczne powstanie warszawskie weszła ponownie na polską estradę — nie utraciła nic ze swego wysokiego aktorskiego kunsztu.

Wymowny ruch ręki, podkreślający myśl wykonywanej piosenki, wyraźne, beznaganne recitativa — jedna chwila i widownia poznaje swoją dawną dobrą znajomą — artystkę, wita ją i entuzjastycznie reaguje.

Cóż mówić o piosenkach? Czy polskie dawne, przedwojenne (np. walc „Francois“), czy stylizowane hiszpańskie (piosenka o św. Antonim), czy groteskowo brzmiące humoreski — każda brzmi pięknie i precyzyjnie, niezbitnie podkreślając skalę talentu artystki.

Ogłoszenie o przetargu

Urząd Pełnomocnika Rządu R. P. na okręg Mazurski za pośrednictwem Wydziału Odbudowy w Olsztynie ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie robót związanych z odbudową północno-zachodniego skrzydła gmachu Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przy zbiegu ulic Kopernika i Mrongowiusza w terminie dwóch i pół miesiąca od daty podpisania umowy.

Oferty należy składać do dnia

Dyskretny akompaniament i doskonała konferensierka St. Igara tworzyły doskonałą całość.

Sala wypełniona po brzegi. J. W.

Muzeum olsztynskie rozbudowuje się

W czerwcu udostępnione będą zbiory regionalne

W czerwcu uruchomiona zostanie na Zamku Olsztyńskim druga część Muzeum Mazurskiego, obejmująca zbiory regionalne z Warmii i Mazurów, a mianowicie ciekawą ceramikę ludową, meble i stroje ludowe, narzędzia pracy i t.d.

Wobec zniszczeń wojennych zbiory te stanowią bezmała unikat, uratowane dla potomności ofiarą pracą pracowników Wydziału Kultury i Sztuki, powiatowych referentów K. i S. oraz ludzi dobrej woli, którzy nie-

Z ostatniej chwili

Polski Związek Zachodni komunikuje, że z przyczyn od Związku niezależnych zapowiedziany na dzień dzisiejszy odczyt inż. Grabowskiego pt. »Dzieje Olsztyna« (patrz str. 3-cia) nie odbędzie się.

Termin następnego odczytu zostanie podany do wiadomości.

jednokrotnie kosztem nawet znacznych ofiar zabezpieczali na prowincji cenne eksponaty.

Na szczególną uwagę zasługują piękne ludowe kasle mazurskie z polskimi napisami. Jest to jeden z mało dotychczas znanych przyczynków do polskości terenu warmijsko-mazurskiego.

Prace nad adaptacją Zamku na cele muzealne są w toku. M. inn. odnowiono piękną, zabytkową kaplicę zamkową, w której zostanie też pomieszczona część zbiorów.

Po uruchomieniu działu regionalnego rozpoczną się prace nad uruchomieniem działu przedhistorycznego. Muzeum Mazurskie dysponuje obecnie większą ilością eksponatów, ilustrujących kulturę przedhistoryczną mieszkańców Warmii i Mazurów tak, że będzie mogło w przyszłości dać zwiedzającym obraz rozwoju kultury i sztuki Warmii i Mazurów od zamierzchłych czasów po wiek XIX.

25 maja 1946 r. do godz. 10-ej w Wydziale Odbudowy Urzędu Pełnomocnika Rządu R. P. na okręg Mazurski w Olsztynie.

Blizszych informacji udziela Wydział Odbudowy, gdzie też mogą oferenci otrzymać za zwrotem kosztów warunki przetargowe, warunki wykonania robót, ślepe kosztorysy, oraz projekt umowy.

Za Wojewodę
Naczelnik Wydziału Odbudowy
(-) Inż. St. Miklaszewski

Olsztyn, dnia 16 maja 1946 r. (725)

OGLOSZENIE PRZETARGU NA DZIERZAWĘ JEZIOR

Nadleśnictwo Państwowe w Krutyńni wydzierżawi w drodze przetargu pisemnego prawo rybołówstwa i użytkowania trzciny na jeziorach śródlęśnych okręgu Mazurskiego a mianowicie:

J. Piek — 1.7945 ha, J. Mały Klimant — 0.5350 ha, J. Duś — 35.5540 ha, J. Mulate — 5.7910 ha, l. Duży Klimant — 12.8192 ha, J. Kurwąg — 60.4640 ha, J. Kaczyłowo — 3.3530 ha, J. Uplik — 64.6940 ha, J. Muker — 821.2980 ha, J. Sdrinsno — 12.8750 ha, J. Zdrusno — 257.4450 ha, J. Jezioraki — 3.2850 ha, J. Labentek — 7.8750 ha, J. Lawnilasek — 3.9386 ha, J. Rzeka Duś — 0.6120 ha, J. Dziechciarki — 1.3908 ha, J. Milarówko — 1.3250.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem »Przetarg« na wyż. wyszczególnione jeziora należy składać w tut. Nadleśnictwie Państwowym Krutyńnia, poczta Ządzibork, wojew. mazurskie, do dnia 25 maja 1946 r., godz. 11-ta. O godz. 12-tej nastąpi otwarcie nadesłanych ofert w obecności ewentualnie przybyłych oferentów.

W ofercie należy wymienić nazwę jeziora oraz wysokość oferowanego czynszu dzierżawnego w kg. ryby wyborowej z 1 ha lustra wody w stosunku rocznym. Równocześnie musi oferent w swej ofercie napisać, że warunki przetargu i dzierżawy są mu znane i poddaje się im w zupełności. Wyniki przetargu podlegają zatwierdzeniu przez Dyрекcję Lasów Państwowych w Olsztynie, która zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta oraz unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i jakichkolwiek odszkodowań z tego tytułu.

Odnośnie złożonej oferty musi oferent wpłacić w kasie Nadleśnictwa wadium w wysokości 10% oferowanego rocznego czynszu dzierżawnego. Wadium to jest zwrotne w razie odmówienia oferty, w razie zaś przyjęcia jej zostanie zatrzymane jako kaucja na zawartą umowę bez oprocentowania. Warunki dzierżawy można przeglądać w biurze Nadleśnictwa względnie w Dyrekcji Lasów w Olsztynie w Biurze Użytków Ubocznych i Gospodarstw Nieleśnych, pokój Nr. 41 w dni powszednie, w Nadleśnictwie w czasie od godz. 9-ej do godz. 15-ej, w Dyrekcji Lasów od godz. 10-ej do 12-ej.

Oferent winien wykazać się dowodem przedpłaty na Premiową Pocztykę Odbudowy Kraju. (714-1)

Pierwsza fabryka wód mineralno-owocowych
Rozlewnia piwa i octu
ST. DRYGULSKI
Olsztyn, ul. Franciszkanska 2
polecamy najwyższe gatunki wód gazowych,
lemoniady, wody „Vischy“.
720-2

OGLOSZENIE PRZETARGU NA DZIERZAWĘ JEZIOR

Nadleśnictwo Państwowe Szerokie we Wiartlu (powiat i poczta Pisz) wydzierżawi w drodze przetargu pisemnego prawo rybołówstwa i użytkowania trzciny na jeziorach śródlęśnych okręgu Mazurskiego a mianowicie:

1) Prozolaszek o pow. 153 ha, 2) Przylasek - Wiartel o pow. 178 ha, 3) Duże Jaśkowe o pow. 32 ha, 4) Mauze o pow. 3 ha i 5) Małe Jaśkowe o pow. 21 ha.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem »Przetarg na jezioro...« (nazwa jeziora) należy składać w tut. Nadleśnictwie Państwowym we Wiartlu do dnia 31 maja 1946 r. godz. 11-ta. O godz. 12-ej nastąpi otwarcie ofert w obecności ewentualnie przybyłych oferentów.

W ofercie należy wymienić nazwę jeziora oraz wysokość oferowanego czynszu dzierżawnego w kg. ryby wyborowej z 1 ha lustra wody w stosunku rocznym. Równocześnie musi oferent w swej ofercie napisać, że warunki przetargu i dzierżawy są mu znane i poddaje się im w zupełności.

Wyniki przetargu podlegają zatwierdzeniu przez Dyрекcję Lasów w Olsztynie, która zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, oraz unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i jakichkolwiek odszkodowań z tego tytułu. (724-2)

Odnośnie złożonej oferty musi oferent wpłacić w kasie Nadleśnictwa wadium w wysokości 10% oferowanego rocznego czynszu dzierżawnego. Wadium to jest zwrotne w razie odmówienia oferty, w razie zaś przyjęcia jej zostanie zatrzymane jako kaucja na zawartą umowę bez oprocentowania. Warunki dzierżawy można przejrzeć w biurze Nadleśnictwa względnie w Dyrekcji Lasów w Olsztynie w Biurze Użytków Ubocznych i Gospodarstw Nieleśnych, pokój Nr. 41, w dni powszednie w Nadleśnictwie w czasie od godz. 8-ej do 15-ej, w Dyrekcji Lasów od godz. 10 do 12-ej.

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. św. Barbary 1. Telefon Nr. 81-90 Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redaktor Naczelny: Wł. Mroczkowski
Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Społem“ w Olsztynie.

CENY OGLOSZEN: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe przetargi i nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA: 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. Prenumeratorki otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu
Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo nazwie nie wychodzi